

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Štolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 130.

V Ljubljani, v četrtek 11. junija 1891.

Letnik XIX.

Na delo!

Živelo dejanje! S tema besedama je končal mil. knezoškof lavantinski svoj govor na katoliškem shodu v Gradcu. Živelo dejanje! Te besede prevzvišenega govornika, slovenskega škofa veljajo vzlasti tudi nam Slovincem uprav v sedanjem času bolj, nego kdaj poprej; zakaj tudi pri nas se javljajo one žalostne prikazni lažnjivega liberalizma in puhlega „napredka“, ki le duševno in gmotno kvar prouzročujejo vsakemu narodu, med katerim se vkoreninijo in razrasejo.

S frazo jalovega „napredka“ hoče tudi Slovence slepiti nedavno ustanovljena „narodna napredna stranka“. Konservativce slovenske imenujejo naši „fortšritlerji“ brezdomovinske in naša stranka jim je „brezdomovinska stranka, ki se evfemistično imenuje klerikalno“. Namen slovenskim naprednjakom poglavitni pa je: „Zavračati brezdomovinske spletke in one mračne nazore, katerim dandanes v nas ni več mesta, marveč spadajo med srednjeveško šaro.“ (Prim. „Narod“ 9. jun. t. l.)

Slovenski konservativci, med njimi v prvi vrsti sevéda duhovniki, so tedaj po nazorih slovenskih liberalcev — brezdomovinski! — Tak sramotilni pečat pritiskajo nasprotniki naši stranki zato, da bi jo očrnili na zgoraj pri vladi in na spodaj pri ljudstvu. „Reichsfeinde“ je klical Bismarck nemške katoličane-ultramontance, mi pa smo v očéh dr. Tavčarja (Prim. „Narod“ 5. jun. t. l.) — brezdomovinski. To je brezozirno in nasilno obrekovanje, in sumničenje popolnoma neosnovano, proti kateremu protestujemo z vso odločnostjo. Bajè smo to zaslužili ob oni žalostni priliki, ko smo morali lojalnost in patrijotizem slovenskega naroda zagovarjati proti ekscentričnim rusofilnim težnjam nekaterih „Narodovih“ prenapetežev, katere je celó presvetli cesar obsodil z vso ojstrostjo.

S frazo, da smo konservativci „brezdomovinski“,

hoté nasprotniki nas ogrditi tudi pri našem ljudstvu, ker nam odrekajo ljubezen do slovenske domovine; najbrže v zahvalo za to, ker so vzlasti duhovniki slovenski v teku stoletij dosegli s svojim neumornim delovanjem, da sploh slovensko domovino še imamo, še poznamo, da se še ni vtopila v italijansko-nemškem morju. Žive vzglede za to imamo še dandanes povsod na slovenskem obrobju. Tudi v tem oziru je torej popolno neosnovano očitjanje, da smo „brezdomovinski“, torej je popolno nepotrebno naprednjakom zavračati „brezdomovinske spletke“, kajti teh vsaj pri naši stranki ni nobenih.

Torej ne preostane slovenskim „fortšritlerjem“ drugega, nego „zavračati... one mračne nazore, katerim dandanes v nas ni več mesta, marveč spadajo med srednjeveško šaro.“ — Ta fraza je sicer nejasna in tuja, naši naprednjaki izposodili so si jo pri nemških svojih somišljenikih; ti pa jo dosledno rabijo proti katoliški cerkvi. V tem smislu jo rabijo tudi naši liberalci. Jasneje so se namreč izrazili naši naprednjaki, ko so bili še radikaleci; tedaj so pisali: „Prej ko se uniči ta klerikalno-jezuviški zmaj, boljše za nas.“ (Prim. „Narod“ 4. maja t. l.)

„Klerikalno-jezuviški zmaj“, t. j. „zastopniki katoliške cerkve, prej ko se uničijo, temboljše za nas!“ To je torej namen narodni napredni stranki! Tako ne poročamo mi, ampak listi naših naprednjakov. In to nalogo bo vzlasti med prostim narodom imel izpolnovati „Rodoljub“, katerega naj se oklenejo vsi rodoljubi, ki se prištevajo stranki napredka. Zato treba, da ga vsak priporoča pri svojih znancih in prijateljih in mu tako gladi pot v slednjo kmetško hišo, da bode „Rodoljub“ najbolj razširjeni list in da bode število njegovih naročnikov dokaz, da ima „Slovensko društvo“, oziroma za njim stoječa narodna napredna stranka zares ogromno večino naroda za seboj.“ — (Prim. „Narod“ 9. junija t. l.) Tako delajo nasprotniki.

S tem je tudi našim somišljenikom stališče popolnoma jasno in zato jim kličemo: **Na delo! Urno, previdno in složno na delo!**

Katoliški shod v Gradcu.

Govor gosp. deželnega poslanca dr. Serneca.

(Konec.)

In kako lahko se dá doseči sporazumljenje mej narodov; treba je vsprejeti le jedno načelo. Kakor gospodar ne pusti, da bi se kdo vtikal v njegove rodbinske zadeve, ravno tako ima vsak narod pravico do tega, da se pusti njemu, da sam odločuje v prvi vrsti o svojih notranjih zadevah, o rabi materinščine v šoli in uradu. Da bi kak narod bil varuh drugemu, tega že davno ni treba, in to je škodljivo. Vsprejme naj se načelo, da se narodi ne bodo mešali v notranje zadeve drug drugega, pa bode narodni razpor nakrat ponehal, in državljani ter njih zastopniki bodo imeli dosti časa, da se skupno lotijo gospodarskih in drugih vitalnih vprašanj naše države.

Slovinci se nadejamo, da bode današnji shod začetek trajnemu, skupnemu delu. Koliko so nas obrekovali, očitali nam, da nismo dovolj patrijotični, da smo rusofilni itd., da bi nam odtujili nemške konservativce.

Gospóda moja! Včeraj ste slišali našega prevzvišenega knezoškofa, ki je v ognjevitih besedah naglašal krščansko ljubezen, pa tudi neomahljivo zvestobo do cesarja, in naš škof je najbolj spoštovan mož na vsem Dolenjem Štajerskem. Njegove besede čitale se bodo po vsem Dolenjem Štajerskem in bodo do poslednje kože vsacega Slovence navduševale in navdihovale s hvaležnostjo do našega prevzvišenega zastopnika. Naš narod je od prvega do zadnjega patrijotičen in lojalen, mi prosimo slednjega, da bolj natanko pazi na govore, ki se govoré po slovenskih shodih, spise, ki se razširjajo in čitajo mej našim narodom, in prepričal se bode, da

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

V. poglavje.

Nepravična pravičnost.

Da je bil umor učinjen na angleškem podaniku — o tem ni bilo dvoma. Krvavo telo je ležalo še na mestu; obleka, velikost, barva las vse je kazalo rubnika, ki se je pripeljal sinoči v Glengariff z agentom Pressmannom.

Umor se je nedvojbeno vršil v prisotnosti prič, ker je bila žrtva najdena kraj glavne ceste, kraj polja, na katerem so delale tri ženske in jeden mož.

Redarstveniki so prihiteli, ter se postavili okolu mrtveca; kmalu za njimi pride tudi „coroner“ t. j. uradnik, ki konstatuje smrt, ter stori prve korake za preiskavo v imenu sodnije. Bil je to mož kakih 50. let, z belo ovratnico, sivo brado in zlato-obrobjenimi naočniki, ki so mu služili v to, da je nad ali pod njimi z povzdignjenim čelom pogledoval okrog sebe.

Počasnimi koraki, resnim obrazom, bližal se je kraju, vzel v roke listnico, ter začel se svinčnikom

opisovati kraj, lego života, njega obleko, itd. Ko je za njim še sodnjiški zdravnik preiskal rano, ki je po njegovem določilu prizadeta mu bila s cevko irske dipke, ukazal je vzdigniti truplo. Obličje je bilo rudeče-višnjeve barve, na vratu videli so se sledovi prstov, znamenje, da je bil zadušen. Coroner se obrne k svojemu tajniku: „Ali ste pripravljeni?“

„Pripravljen,“ odgovori tajnik in pomoči svoje pero.

„Pišite!“ ukaže coroner. „Danes, 10. dan aprila, je bilo kraj pota, ki pelje iz Glengariffa v Malibory, ob 11. uri 27 minut dopoldné, najdeno mrtvo — umorjeno truplo Edvarda Karrington-a, priseženega rubnika.“

Smrt je bila torej določena na lahek način, a zdaj je nastalo vprašanje, kedo je učinil umor.

Na Irskem pa je največkrat tako preiskavanje čisto brezuspešno, da-si se je umor vršil morebiti opoldné, sredi množice ljudi. Gotovo je, da je malo Ircev, ki bi bili takega dejanja zmožni; a tudi najpoštenjši mej njimi štejejo si skoro v še večjo pregreho zoper bližnjega, zoper morilca — ki je iz kakoršnega-koli vzroka storil hudodelstvo — pričati! Vsakej preiskavi nasproti stavijo, kakor na prisego, — molčečnost. Uradniki si prizadevajo na dva načina, pridobiti si prič: da jih strašijo — ali pa podkupujejo.

Coroner tedaj ni mnogo govoril. Dá si napisati imena vseh okolu stoječih in začne je izpraševati. Zvedel je samo, da sta dve ženski, gredoč iz Glengariffa, opazili mrtveca, ter jéli na pomoč klicati. Veliko ljudi je prihitelo, a niso si upali vzdigniti mrtveca, in tako niti vedeli niso, ali je mož iz tega kraja. Še le, ko so ga vzdignili, spoznali so kmetje rubnika — a videli niso in še zdaj ne vedó, v katero hišo je bil namenjen. Tudi ženi in mož, ki so delali na polju, niso bili prejeli nikake listine izgnanstva, torej niso imeli povoda umoriti rubnika. Pri delu so bili od pota proč obrnjeni in niso ničesa videli. — Nemogoče je bilo, kaj več zvedeti.

Sedaj začne opazovati stopinje na kraju; — a te bile so tako razteptane, da bi najspretnjši sodnik ne mogel ničesar najti. — Preostalo mu ni drugega, nego preiskati obleko okolu stoječih. — Krvavih sledov ni nikjer našel. — Obupno si obriše potno čelo in jezno vgrizne koščeno gumbo svoje palice — a tudi to ni pomagalo.

V hipu prinese redar, ki je stikoval okolu grmovja, krvavo palico z rudečimi lasmi. Gotovo je bila palica nekako sredstvo — a čegava je bila? Morilec jo je bil še le odrezal ter jo potem na kamenitem svetu, kder ni bilo móči najti sledu, vrgel od sebe.

Ce je bil coroner kedaj v zadregi, bil je zdaj; in kmetje so se veselili, videti ga v zadregi. — A v

so prešinjani pristno krščanskega in vrlo avstrijskega duha.

Z zadoščenjem omenjam izjavo velečastitega prelata Karlona, da so slovenski poslanci s Spodnjega Štajerja vselej v štajerskem deželnem zboru glasovali za predloge, ki so se tikali verske šole. To se nam zdi čisto naravno, kajti pri nas se versko vprašanje ločiti ne dá od narodnega vprašanja.

Sveto je čutilo vere, sveto je pa tudi čuvstvo ljubezni do starišev, rodovine in naroda, ni ga naroda, pri katerem bi ne bilo ukoreninjeno čuvstvo ljubezni do narodnosti. Na tisoče vzgledov ima domovina, da so se najboljši možje s samozatajevanjem žrtvovali za narod. To čuvstvo se ne sme žaliti. Pri nas Slovencih se dostikrat vidi zanimiva resnica, da kadar se kdo izneveri svojemu narodu, se izneveri hkratu tudi katoliški veri.

Človeško srce je že tako ustvarjeno, da se kako sveto čuvstvo samo iz njega izruvati nedá. Če komu izruješ čuvstvo ljubezni do naroda, izruješ mu hkratu vse druge plemenite čute. Renegat je vedno brez vere. Ko začne zaničevati svoj lastni narod, zaničuje in zasramuje gotovo tudi krščansko vero, duhovščino in vse, kar je sveto plemenitim ljudem.

Zadnja postaja je pri nas in gotovo tudi povsod identična s korupcijo in nevero. Vprašajte naše duhovnike in nobenega ne boste našli, ki bi se ne bil že preveril o resničnosti te trditve. Iz tega je pa tudi jasno, zakaj naša duhovščina poleg vere se poteguje tudi za narodnost in materinščino, in zakaj se mora vsak posveten Slovan potegovati za ohranjenje krščansko katoliške vere mej našim narodom, če hoče, da narod pravno in gmotno ne propade. Če bi se posrečilo, da bi ponemčili Slovane v novodobnem zmislju, bi gotovo to ljudstvo ne bilo več krščansko-katoliško in pravno ljudstvo.

Nemški katoliki bodejo to prikazen težko razumeli, pa je resnična. Zato je pa moja želja, da bi konservativni nemški moji tovariši v deželnem zboru videč nas, kako se borimo z liberalnimi sovražniki za gojenje naše narodnosti v šoli in v uradu, vedno imeli pred očmi, da se mi v boju za ohranjenje svoje narodnosti borimo tudi za ohranjenje katoliške vere. Nič bolj ne želimo, da bi nemško-konservativni poslanci vedno bolj proučevali naše življenje in težnje, kajti preverili bi se, da lahko brez nevarnosti za nemštvo pospešujejo naše narodne težnje, in nam gotovo brez zavisti privoščijo naš narodni razvoj.

Sklepam z željo, da bi mi Slovenci imeli še večkrat priliko skupno posvetovati se in delovati z vami v blagor nas vseh in v blagor Avstrije. (Dobro! Dobro!)

* * *

Res izvrsten govor, pristaviti moramo, govorjen vsakemu pravemu Slovincu prav iz srea. Toda ne le na Slovence, tudi na Nemce je govor napravil ugoden vtis; predsednik odseka za politiko namreč, vitez Hartmann, je rekel: Ne morem, kakor da izrazim, kako lep in krepak da je bil ta govor in

trenotku, ko je izgubljal že vso nado, da najde morilec, prišla je pomoč. — Mož, kakih štirideset let — majhne a jako obsežne postave, prerine se skozi množico h coronerju.

„Nadejam se, da vaša Milost že ima hudodelea!“

„Pravičnost je na dobri poti,“ zagotovi mu coroner, ter se nasloni na palico; „ne morem dvomiti, da je hudodelec, — morilec podanika naše presvetle vladarice — Bog jo ohrani — čeravno podrejenega, a priseženega...“

„Brez dvoma, brez dvoma,“ hiti mu oni v besedo, „vaša Milost je v zadregi, tu mej množico teh potepuhov, ki vsi zaslužijo vrv na vrat — najti morilec; ako pa mi dovolite, pomagam vam z znamenji, ki bodo vašo vest umirili!“

„Ravno zato sem tu, da najdem znamenja; — a vsaka reč ima svoj čas; tu vidite dokaz, orožje, sredstvo, s katerim se je vršilo hudodelstvo, prestaja mi le še najti onega, ki jo je rabil.“

„Oni, ki jo je rabil,“ vpije prišlec in vpré svoj pogled v Petra in Jurija, — je — stavil bi kaj — le jeden izmej teh kmetov; sin je predrzen fantin, katerega sem, kakor njegovega očeta že —

„Prisegam pri Bogu, da je to grdo obrekovanje!“ zavpije Hadfield.

„In dokazala bova tu v pričo neba!“ zakliče Peter. „Ti hudobni lažnjivec!“

kako plemenito je čutilo, da se človek čuti katoličana med bratskimi narodnostmi, kjer vlada dejanska pravičnost.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. junija.

Notranje dežele.

Mladočehi. „Narodni Listy“ znajo reklamo delati za Mladočeha. Vsak še tako neznan govor mladočeški v kakem klubu se hitro proglasi za zgodovinsko važen pojav. Dr. Herold in Kaizl sta nedavno, kakor smo že omenili, malo prijemala grofa Taaffeja zaradi njegove politike in mladočeški organ pa že proslavlja politično nadarjenost teh dveh mož, katerih se je Taaffe kar ustrašil. Kaj sta pa dosegla s svojima govoroma. Morda je grof Taaffe Čehom obljubil češki notranji jezik ali kaj podobnega. Kaj še. Rekel je le: „Priznavam da še nisem našel čarovne formule za sporazumljenje narodnosti na Češkem, pa gospod dr. Herold je še tudi ni. Čarati nobena vlada, pa tudi nobena stranka ne zna.“ To je toliko slavljeno uspeh mladočeških govornikov, s katerim pač češki narod ne boče nič boljši.

Poljaki in Čehi. Poljaki se ne mislijo popolnoma odtujiti od Čehov, dasi sedanjí češki poslanci v državnem zboru jim ne ngajajo. Očividno se nadejajo, da kmalu pride čas, da se oživi staročeška stranka, s katero bodo lahko sklenili prijateljstvo. Poljski poslanci sklenili so, da skupno obiščejo razstavo. Ta sklep je vsekako pomenljiv in bode gotovo utrdil le prijateljstvo mej češkim in poljskim narodom. Češki narod bode v Pragi gotovo prijazno in navdušeno vsprejel prijatelje sorodnega slovanskega naroda. Vest, da poljski poslanci pojdejo skupno v Prago, vzradostila je vsacega pravega Slovana, ker se iz tega vidi, da Poljaki se nikakor ne mislijo popolnoma odločiti od drugih avstrijskih Slovanov in se trajno zvezati z nemškimi liberalci.

Levičarji. Levičarski listi so v zadregi, ker ne vedó, kako bi opravičevali to, da je levica glasovala v odseku za dispozicijski zaklad. Nedavno so še levičarji trdili, da v Avstriji še ni bilo slabše vlade, nego je Taaffejeva, kateri so izrekli sedaj zupanje. Liberalni listi pripovedujejo, da se notranji politični položaj v Avstriji boljša. Levica pa ne bode dolgo čakala, temveč vladi že odpovedala prijateljstvo, če se ne bode hotela odločno izreči za njeno politiko. Vidi se, da levica sama ne ve, kaj jej je storiti. Protisemitski „Deutsches Volksblatt“ pa pravi, da levica hoče postati sposobna za vladanje, za to je pa popustila opozicijo in dovolila dispozicijski zaklad, ki je poprejšnja leta nanjo vplival, kakor rudeče sukno na bika. Če bode bodoči zgodovinar pisal zgodovino korupcije, bode pri naših levičarjih imel dosti hvalnega gradiva. Ta sodba protisemitskega lista je pač ostra, popolnoma krivična pa ni.

Vnanje države.

Katoliki v orijentu. Včeraj smo omenili, s kako odločnostjo se je Francija potegnula za katoliške latinskega obreda v Betlehemu. Mi smo slutili, da ima to večji političen pomen. Rimski dopisnik „Kreuz-Zeitung“ — e je pa te dni poslal svojemu listu dopis, kateri morda vso to zadevo malo pojasni. Rusija se je bila obrnila do Francije, da bi se odpovedala protektoratu nad katoliki v orijentu. Ker mej katoliki in pravoslavni večkrat pride do kakih razporov v orijentu, Rusija, ki se poteguje za pravoslavne, pride večkrat v nasprotje s Francijo, ki brani katolike. Ker pa v Rusiji želé, da bi Francozi živeli

v prijateljstvu z Rusi, je ruska vlada predlagala, da naj se Francija odreče temu protektoratu in varstvo nefrancoskih katolikov izroči drugim, na katere se Rusiji ne bode treba toliko ozirati. Francoska vlada je ruski predlog odklonila, če tudi v dostojni diplomatični obliki. — Za latinske katolike v Betlehemu je pa sedaj tako odločno potegnula Francija, da v Rusiji izvedó, da se Francija ne le v teoriji, temveč tudi v praksi ne odreče svojim pravicam. Francoski vladi samo na tem protektoratu ni toliko ležeče, temveč le pustiti noče, da bi se s tem zopet odkršil del pariške pogodbe. V Peterburgu sedaj vedó, da nimajo pričakovati, da bi se Francija na ljubo Rusiji odrekla svojim pravicam in svojemu vplivu v orijentu. Posebno v vprašanju o Bosporu in Dardanelah ima Rusija pričakovati, da bode baš Francijo našla mej svojimi nasprotniki. Drugače Francozi ničesa ne bodo odjenjali Rusom v orijentu, če jim pomagajo poslednji ponižati Nemčijo, za kar se pa v Rusiji ne morejo odločiti, ker bi pri sedanjih razmerah zmaga Francozov mnogo škodovala monarhičnemu načelu. Jasno je torej, da za zvezo mej Rusi in Francozi ni prave podlage in zatorej se tudi še tako hitro sklenila ne bode.

Ruski carjevič pride dne 22. julija v Uralsk, kjer ostane štiri dni, da se udeleži tristoletnice uralških kozakov. Iz Uralska potuje carjevič skozi Samaro v Moskvo, kjer ostane dva dni. V Peterburg se carjevič povrne dne 3. avgusta. S tem bode končano veliko potovanje ruskega prestolonaslednika. Imel je na svojem potovanju priliko, prepričati se o marsikaterih nedostatkih v veliki ruski državi. To potovanje bode ostalo nepozabljivo, ker je carjevič prvi zasadi lopato za grajenje sibirskih železnic, s katero se bode za Rusijo pričela nova kulturna doba.

Kraljica Natalija. Dopisnik francoskega lista „Eclair“ je bil pri Garašaninu in pa pri metropolitu Teodoziju in se z njima pogovarjal o iztiranju kraljice Natalije. Prvi se je izrazil, da je iztiranje kraljice se izvršilo proti vsaki pravici. Nemiri ob iztiranju so bili le začetek velikim dogodkom. Garašanin je preverjen, da težki dogodki čakajo deželo, ki je jako nezadovoljna z regenti. Mir in red v Srbiji je sedaj le navidezen. Metropolit Teodozij se je pa o kraljici tako ostro izrazil, da se njegove besede ne morejo zapisati. Rekel je, da kraljica ni storila svoje dolžnosti kakor soproga. Ker ni hotela ničesa prijenjati, je prouzročevala neprestane skandale. Sodbi teh dveh mož o kraljici in nje iztiranju se jako razlikujeta. Mi smo jih omenili, ne da bi jima pripisovali posebno važnost.

Francija. Več poslancev misli predlagati v francoski zbornici, da bi se od premij pri zavarovalnicah pobiralo jeden odstotek davka, da se osnuje zaklad, iz katerega se bodo podpirali ponesrečeni gasilci.

Anglija. V angleški spodnji zbornici predlagal je poslanec Dyke, da se vvede obvezni šolski pouk. Otroci bi morali šolo pohajati od 5. do 14. leta. Sevéda prvo leto bi bil pouk bolj podoben pouku v naših detiščih, ker s petim letom se pravi šolski pouk pač še ne more začeti.

Izvirni dopisi.

S Krasa, 9. junija. (Tristoletnica sv. Alojzija in II. berilo za ljudske šole; šolska ali učiteljska konferenca 8. julija t. l. v Sežani.) — Pred 20. leti, ko sem nekje v Primorju učiteljeval, smo imeli v II. slovenskem berilu za ljudske šole tudi životopis sv. Alojzija, kateri so učenci posebno radi čitali. Zakaj in kdaj se je tisti lepi spis izpustil iz berila, mi ni znano, a škoda je vsekako, da ga je samovoljno izpustila viša šolska oblast, menda kmalu (po majevih šolskih postavah (1867), katere je ranjki papež Pij IX. imenoval „abominabiles“. Zato naj bi se tiste liberalne šolske postave zopet zakonitim potom predrugačile v smislu blage odgoje krščanske; saj je šola hčerka Cerkev, ki hoče vedno odgojevati mlade državljane za dobre kristjane, občane in zveste podložne, ki nikakor ne mrzi pravega napredka, kakor se jej po krivem podtika. — Ker dojde letos god sv. Alojzija in njegova tristoletnica ravno na nedeljo, se tim ložje tudi v pričo vernega ljudstva bolj slovesno obhaja, ter se lahko pomen ter slavnosti tudi vernemu ljudstvu razlaga, da bo bolj vneto za prihodnjo versko šolo ter izprosilo blagor današnji v tolikih nevarnostih se nahajajoči zlasti odrasli šolski mladini od tega mogočnega varha, čegar krstno ime nosi tudi toliko slovenskih učencev in učenk. — Naj bi prijatelji mladine preskrbeli vsem, zlasti pridnim učencem in učenkam v spomin te 300letnice ono malo knjižico: „Podobica sv. Alojzija“ in svetinjice z njegovo podobo. Umeva se samo ob sebi, da naj ta dan mladina prejme sv. zakramente z dotičnim podukom in pomenom iste slavnosti! — V Sežani bode 8. julija tega leta ob 9. uri v šolskem poslopju redna okrajna učiteljska konferenca. Med mnogimi razpravami se mi dopada tretja: „Kako naj se goji v šoli ljubezen do materinščine, do rojstnega kraja in do

domovine sploh? — To je zares lep predmet, katerega bodo naši učitelji-domoljubi z veseljem razpravljali. Naznanim Vam, da naše učiteljske konference so zares slovenske. Tudi uradni pečat je slovensk z napisom: „C. kr. okrajni šolski svet v Sežani!“

Dnevne novice.

(Lep dar tiskovnemu društvu.) Velik dobrotnik tiskovnemu društvu, ki si je s svojim neumornim delovanjem pridobil že sicer neveljavih zaslug za omenjeno društvo, katerega bi pa žalili v njegovi plemeniti skromnosti, ako bi ga imenovali, podaril je društvu zopet 600 gld. v društvene namene. — Društvo je zahvalno vsprejelo lepi dar, kateri mu je dobro došel vzlasti v tem času. Tiskovno društvo v Ljubljani je namreč kupilo Jemčevo hišo za 18.400 gld.; ondi bo priredilo svojo tiskarno, kar bo še mnogo stroškov provzročilo. Zatorej: Vivant sequentes!

(Poročilo o obnem zboru muzejskega društva za Kranjsko.) Zbor je bil pičlo obiskan, ker je ravno te dni po Ljubljani polno zborovanj. Vodil ga je prof. g. Voss. Iz tajnikovega poročila posnamemo, da šteje društvo 166 pravih članov, in da je v zvezi s 113 drugimi društvi in akademijami, od katerih je dobilo v minulem letu v zameno 340 knjig. Ta lepa zbirka najnovejših publikacij v raznih jezikih zadeva zgodovinsko in naravoslovesno stroko, ter se bode podarila knjižnici v Rudolfinumu, da bode vsakemu pristopna. Denarni stan društva je ugoden, ker je isto dobilo minulo leto veliko podpore in sicer poleg prejšnjih na novo od naučnega ministerstva 200 gld. ter od Nj. prevzvišenosti ljubljanskega knezoškofa 60 gld. izrekla se je zahvala blagodušnim darovateljem pa tudi časopisom, ki podpirajo društvo. Nato se je vršila volitev odbora za prihodnja tri leta. Za prvomestnika je bil izvoljen g. gimnazijski vodja Andr. Senekovič, v odbor pa nastopni gospodje: Oton Detela, Anton Kaspret, Anton Koblar, Dr. Josip Kosler, Alfons Pavlin, Simon Rutar, Ivan Šubic in Viljem Voss. Ker se je dosedanji prvomestnik g. c. kr. vladni svetnik Ant. pl. Globočnik, zadržan po poslanskih poslih, odpovedal vsaki izvolitvi, imenovan je bil na zboru za mnoge zasluge pri društvu enoglasno za častnega člana.

(Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske) vršil se je danes v tukajšnji mestni dvorani od 9. ure dopoldne do čez eno uro popoldne pod predsedništvom g. ces. svetnika Murnika. Navzočih je bilo blizu 80 udov. — Po običajnem pozdravu g. deželnega predsednika barona Winklerja, zastopnika deželnega odbora g. O. Detele in župana ljubljanskega g. Grasellija, spominjal se je g. predsednik umrlih udov, ter pričel potem zborovanje po določenem vspejedu. Poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1890., kakor tudi poročilo o računu za l. 1890 in proračunu za l. 1892 se je vzelo z odobravanjem na znanje. — Pri dopolnilni volitvi dveh odbornikov v glavni odbor bila sta izvoljena gospoda Josip Šiška, kn. šk. tajnik v Ljubljani z 58 glasovi in Ivan Žirovnik, nadučitelj v Št. Vidu nad Ljubljano z 52 glasovi. Drugi glasovi so se razcepili; od teh jih je dobil največ g. I. Vrbič, župan v Borovnici, namreč 25. — Sledili so potem razni predlogi glavnega odbora in podružnic, o katerih so se vnele semtertje prave živalne razprave.

(V dopolnilo in pojasnilo k včerajšnjemu oglasu odbora pevskega zbora „Glasbene Matice“) dostavljamo še, da je poseben vlak vsekako zagotovljen. Iz Ljubljane odide ob polu šesti uri v jutro, odhod iz Lesca pa je nastavljen na deveto uro pod večer. Vožnina je znižana v tretjem razredu na 80 kr., tje in nazaj; v drugem ostane redna. Večina voz obstala bode iz tretje-razrednikov, ker se bode skupno le-tam vozilo; vendar ustrezajoč kaki posebni želji preskrbeli so se i drugorazredniki. Vstopalo se bode v Ljubljani na južnem in državnem kolodvoru, v Loku in v Kranju. Vstopnice dobivajo se pri g. Pavlinu in Sossu. Pripominja se, da je cena pri vstopu na vsakem kolodvoru ista in da velja vstopnica le za posebni vlak in se dobiva za vse postaje le pri omenjenih dveh gospodih. Ker bo število izletnikov, kakor se kaže veliko, priporočati je zgodnja naročitev vstopnic, ker bi morda pozneje nedostajalo prostora na vlaku. Nakaznice za skupni obed vsprejema g. Soss. Obled velja 1 gld.

(Ogenj v Spodnjih Gameljnih.) Dne 10. junija ob polu 9. uri dopoldne nastal je ogenj v gospo-

darskem poslopju posestnika Fr. Sirnika, ki je vpepelil tudi njegovo hišo. Škoda se ceni na 1000 gld. — Jedino gasilnemu društvu iz Šentvida, ki je prihitelo na kraj nesreče, moramo se zahvaliti, da se ogenj ni razširil in da ni vpepelil cele vasi, ker so hiše zelo tesno postavljene. — Zažgali so otroci, ki so se v skednju igrali z vžigalicami.

(Izpred porotnega sodišča.) Dne 10. junija je sedel na zatožni klopi Jožef Lešnjak iz Škofje Loke, ki je že leta 1886 Blaža Zontarja osleparil za 500 in J. Mahovne-ta za 100 gld. Kar se mu takrat s pričami ni moglo skazati, to se mu je sedaj dokazalo in dobil je štiri leta hude ječe, poostrene s postom vsaki mesec; poravnati mora tudi škodo in plačati sodnijske troške.

(Železnica Divača-Loka.) Kakor poroča „Laib. Zeitung“, prišli so v Postojino inženirji, kateri naj po nalogu generalne direkcije avstrijskih železnic tehnično proučujejo in merijo črto za železnico Divača-Loka.

(Patrijotično pomočno društvo za Kranjsko v Ljubljani) razpošilja poročilo o svojem delovanju za leto 1890. Iz poročila je razvidno, da je imelo društvo v minulem letu tri častne in 218 rednih udov, računski kažejo, da je imelo društvo imetja 7781 gld. 87 kr. v gotovini in 550 gld. v vrednostnih papirjih; premoženje društveno se je od prejšnjega leta pomnožilo za 993 gld. 23 kr. Raznih stroškov je imelo društvo v preteklem letu 295 gld. 74 kr. Gledé premembe društvenih pravil je odbor vkrnil vse potrebno. Podružnice je imelo društvo 17. Njih imovina je znašala 3960 gld. 86 1/2 kr. v gotovini in 95 gld. v vrednostnih papirjih. Na čelu društva so: Emerih Mayer, predsednik, Ivan Murnik, I. podpredsednik in dr. Fr. Kessbacher, II. podpredsednik.

(Iz Gornjega grada) se nam poroča dne 9. junija: Dopis, katerega je nedavno objavil starejši slovenski dnevnik in kateri poroča zavijaje o sklepu tukajšnje čitalnice, da za bodoče ne naroča več „Slov. Naroda“, ker se brati v svojih dopisih z nemčurji liberalci in „Celjsko Vahtarce“, sicer ne zasluži, da se človek zmeni zanj. Vendar je znamenit zaradi tega, ker v njem znani dopisnik, sicer sluga zagrizene nemčurške gospode, ravno tiste, katere Vahtarce šteje med svoje, imenuje zavedne narodnjake. Je pač le sramota biti odpadnik in bratiti se s sovražniki roda in jezika slovenskega. Trditvi dopisnikov, da je laž, ako kdo trdi, da je čitalnica izbacnila „Slov. Narod“, pa slovesno oporekamo, ker je čitalnični odbor polnoštevilno zbran 6. maja soglasno sklenil „Naroda“ ne več naročati, ter dopisniku naravnost povemo, da njega in njegovih drugov ne bomo prašali, katere liste naj naročamo. Svet pa naj sodi, kje da je laž. Umestno pa ni, komu laž predbacivati. Čitalnični odbor.

(Stežica v nebesa.) Bukvice pridnim otrokom namesto podobice. Na svitlo dala in založilo Jeran in Zamejic. Četrtni natis. Dobro znana mala molitvena knjižica, namenjena šolarjem-začetnikom, bo gotovo dobro došla zlasti sedaj, ko vzgojevatelji oskrbujejo nedolžni mladini darila in spomine za tristoletnico sv. Alojzija. Velja le 10 kr. Knjižica je vredna iskrenega priporočila in obilnega nakupa.

(C. kr. poštno-hranilnični urad) je razposlal okrožnico z računom za mesec maj. V tem času se je vložilo 670.396krat v skupnem znesku za 85.243.288 gld.; od tega na Štajerskem 34.531krat za 3.299.553 gld., na Koroškem 9871krat za 881.750 gld., na Kranjskem 7648krat za 755.342 gld., v Primorju 10.985krat za 1.429.120 gld.; vrnilo so pa 189.848krat skupaj za 83.977.367 gld.; od tega pride na Štajersko 5434krat za 1.752.139 gld., na Koroško 1306krat za 320.492 gld., na Kranjsko 1187krat za 215.052 gld., na Primorsko 3432krat za 1.391.150 gld. Od 12. januarja do konca minolega meseca se je v celem po državi vložilo 36.905.737krat v znesku za 4.203.851.568 gld. 76 krajcarjev, a vrnilo 10.663.727krat za 4.145.387.704 gld. 55 kr., tako je v blagajnici preostalo 58.463.864 gld. 21 kr. Število vložnikov je naraslo v varčevalnem oddelku za 2830, v čekovnem za 121, v nakazničnem pa za 82 oseb. V prometu nahaja se 9589 knjig-rentovnic, vredne so 11.540.610 gld., potem 814.710 vložnih in 18.529 čekovnih knjižic. Med povračili je 15.675.115 gld., za kar je urad vložnikom na zahtevanje kupil in odposlal vrednostnih papirjev. V zgubo so prišle knjige-vložnice: v Idriji dve, jedna velja 12 gld. 25 kr., druga pa 4 gld.; potem na Vrnski s 54 gld. 46 kr., v Nabrezini z 1 gld.; vložniki dobé nove knjižice, prvi in drugi dne 16. junija, tretji 2. junija, četrtni 19. ju-

nija. To so knjižice s tekstom slovenskim. V Ljubljani pa je neki vložnik zgubil svojo 3 gld. vredno knjižico z besedo nemško; pravico do nove knjižice dobi dne 12. junija. V neuradnem delu okrožnica objavlja podatke o poštni hranilnici na Ogerskem, Taljanskem, Švedskem. V prilogi pa začenja ponatis izvestja za 1890. a to je našim bralcem itak že znano.

(Slovstvo.) „Museum“, List bogoslovcev českomoravskih. Ročniku XXV. (tiskem VI.) sešit 2. Počada Jakub Procházka. V Brne 1891. Nakladem vlastnin. Tako se zove časopis, kateri izdajajo že 25. leto češko-moravski bogoslovci. O tem zvezku piše brnski leposlovni list „Obzor“: Priznati moramo, da smo z velikim zanimanjem prebirali drugi sešit časopisa, v katerem naraščaj duhovništva Círilu-Metodijevega izdaja že več nego četrstoletja dokaze svojih priprav za delo na naroda dednem polju, izjave svojega teženja in hrepenenja, s katerimi se ozira v bližnjo prihodnost, ki jo pokliče k najsvetejšemu in za narod najvažnejšemu delu. Časopis bogoslovcev rodil se je leta 1862 v brnskem semenišču; tedaj še ni bilo čeških gimnazij in bogoslovci so se morali sami uriti v domači besedi, s katero so imeli delovati med narodom. Zato so to namero prijazno pozdravljali in podpirali vodje in profesorji, celó nagrade so razpisavali za najboljša literarna dela. Časopis je bil pisan z naslovom „Jaro“ in „Concordia“; pozneje je bil litografovan z imenom „Museum“; sedaj pa se tiska že šest let ter ni več le glasilo brnskih, marveč glasilo vseh bogoslovcev češko-moravskih. Njegov namen pa sedaj ni več, le vaditi se v materinem jeziku, paš pa ima biti torišče za njegovanje literature cerkveno-narodne, vzlasti vednostne in apologetičke, katere nam je vzlasti potreba v današnji dōbi. — V tem zvezku vrsté se pesem „Sv. Nicefor“ s članki: „O neodvisle ethice“, „O naturalizmu a realismu“, „O podstatnem, vnitemnem rvzdilu mravného dobra a zla“. Na koncu donaša poročila o literarnem društvu bogoslovcev iz Brna, Olomuca, Budejovic in iz Prage. — Obširnejše smo o tem poročali, ker bi si želeli jednake literarne zveze tudi med slovenskimi bogoslovci. Začetek je več ali manj storjen že skoro po vseh slovenskih semeniščih, le treba bi bilo, da bi naebudni mladi gospodje organizovali to zvezo. — Važna bi bila taka zveza, ker po njej bi se tesneje združilo slovensko duhovništvo raznih škofij, in ta zveza bi nam porajala vrlih bogoslovnih, vzlasti apologetičkih pisateljev, iz nje bi izhajali pisatelji, ki bi po svoji nardarjenosti gojili tudi svetne věde, vzlasti leposlovje. Glasila bi ne bilo potreba novega, kajti znanstvenim delom bi služil „Rimski Katolik“, leposlovju pa „Dom in Svet“. — Po raznih naših semeniščih je mnogo izvrstnih pisateljskih močij, le vzbuditi, zbrati in organizovati bi jih bilo potreba; zato pa bi bilo najprimernejše sredstvo: slovstven zveza slovenskih bogoslovcev, ki bi sčasoma gotovo vplivno delovala v prospeh katoliških naporov med slovenskim ljudstvom. — Ob tej priliki bi zopet omenili knjižice, katero so izdali nedavno ljubljanski gg. bogoslovci, ter zopet rojaskom v nakup priporočili „Pomladne glase“, katerih so vsi slovenski listi brez izjeme prav pohvalno omenjali. Pokazati treba dejanjski, da vémo ceniti delo in trud mladih naših pisateljev, to jim bode vzpodbuda, da se tem resneje lotijo sprožene zadeve, katera bi v svojih posledicah kmalu rodila prevažno, a ob enem prepotrebno slovstveno zvezo slovenskega duhovništva. — Želimo, da bi o tej stvari mogli kmalu poročati tudi glasove in nazore svojih prijateljev.

(Popravek.) V včerajšnji dnevni novici: „Prebivalstvo v Zagrebu“ je namestu 200 uradnikov, učiteljev in svečnikov čitati 2000.

Telegrami.

Dunaj, 10. junija. Odsek za revizijo opravnega reda začel je danes svoja posvetovanja. Poslanca dr. Kathrein in vitez Chlumecy priporočata, da se razširi disciplinarna oblast predsednikoma, mislita pa, da bi bilo treba največje previdnosti pri vporabi disciplinarnih kaznij. Dr. Kathrein predlaga, da se imenuje pododsek, ki naj izdela predloge za premembo opravnega reda.

Dunaj, 11. junija. Tiskarski stavci so sklenili, da danes začno delati, ko so porabili stotisoč goldinarjev.

Reka, 10. junija. Danes po noči zaprli so zaradi izneverjenja bankirja Amara Gregoricha, kateri je napovedal konkurs. Dolgovi presežajo premoženje 200.000 gl. Več majhnih vlagateljev je oškodovanih.

Cetinje, 10. junija. Povodom poslednjih napadov Albancev na Črnogoro je odstavila Porta tuškega kajmakama. Razrušena pota so se zopet popravila.

Sofija, 10. junija. Princ Ferdinand je z ekspresnim vlakom odpotoval na Dunaj, in se pojde potem zdraviti v toplice. Ministerski predsednik imenovan je za regenta, dokler se ne povrne princ.

Florenca, 10. junija. Srbski ministerski predsednik Pasić, ki je že več dni bil inognito tukaj, se je danes v tukajšnji ruski cerkvi poročil z Georgino Duković.

Pariz, 10. junija. Danes po noči razletela se je dinamična patrona pred policijskim komisarijatom v Levallois-Perretu. Stekla v oknih komisarijatskega poslopja in sosednih hiš so razrušena, zid komisarijata je poškodovan. Človek ni nobeden poškodovan. Atentat pripisuje se anarhistom.

Amsterdam, 11. junija. Tukaj so voljeni vsi liberalni kandidati.

Liverpool, 11. junija. Po poročilih iz Loanga so domačini pobili vso francosko ekspedicijsko, ki je koncem julija lani bila odšla pod Craampelovim vodstvom k Čadskemu jezeru, in vse bele ljudi pojeli.

Lizbona, 11. junija. Gospodska zbornica je vsprejela s 83 proti 6 glasovom pogodbo, katero je vlada zastran afriških zadev sklenila z Anglijo.

London, 11. junija. Salisbury naznanja v pismu Rothschildu, da bode angleški veleposlanik v Carigradu povprašal pri sultanu, bi li posredovanje Anglije v zadevi naseljevanja ruskih židov v Palestino bilo koristno. Če dobi pritrdilen odgovor, bode White posredoval.

Novi Jork, 10. junija. Pol milijona dolarjev zlata se je danes naročilo v Evropo.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je rahlo delujoča, vspešno učinkujoča, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—111)

Vabilo

četrtni redni občni zbor
„Katol. tiskovnega društva
v Ljubljani“

v sredo dne 1. julija 1891 ob 10. uri zvečer
v veliki dvorani

knezoškofovske palače.

Dnevni red:

1. Ogovor predsednika.
2. Tajnikovo poročilo o odborovem delovanju v minulem društvenem letu.
3. Posamezni nasveti in predlogi.*)

V Ljubljani, dne 10. junija 1891.

Odbor.

*) Odbor namerava staviti kak predlog, mora ga predložiti odboru vsaj do 26. junija t. l.

Tuji.

9. junija.

Pri **Matiču**: Nohe, Loss, Kary, trgovci, z Dunaja. — Berger iz Sežane. — Kreiger iz Bistrice. — Lininger, uradnik, s soprogo, iz Pulja. — Honkis, trgovec, iz Hamburga. — Abeles, trgovec, iz Budimpešte. — Schink iz Zagorja. — Šušić iz Voloske. — Kutter iz Kočevja. — Winterhalter, knjigovodja, iz Maribora. — dr. Furlani, odvetnik, iz Spleta.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Anton Kržič.

Pri **Stona**: Mannheim, Seib, Klutz, trgovci; Krum, tovarnar; Fischer in Ružek, potovalec, z Dunaja. — Karol in Ana Kühnel, Adela in Ana baronica John, Krelja, nadzornik, iz Trsta. — Defranceschi, trgovec, s sinom, iz Šturij. — Wakony iz Litje. — Krachl, trgovec, iz Nemčije. — Modie s soprogo iz Nove Vasi. — Taschner iz Idrije. — Rignend iz Stokholma. — Iselin iz Bregence. — Spendal, župnik, iz Trbiča. — Ponikvar iz Lazev. — Kavčič iz Prevaljev.

Pri **avstrijskem caru**: Kittel, potovalec, z Dunaja. — Razboršek, trgovec, iz Smartna. — Knütz, vrednik, iz Budimpešte.

Pri **bavarskem dvoru**: Erker s sinom s Koroškega, Giller z Dunaja. — Robba s sinom iz Trsta. — Perz, gostilničar, iz Slovenske Vasi.

Pri **Južnem kolodvoru**: Mayer, trgovec, z Dunaja. — Bitschav, krojač, iz Samobora. — Arnstein iz Zagreba. — Hochhauser, potovalec, z Dunaja. — Schocher in Schollar iz Celja. — Stalšek s soprogo iz Ponikve.

Umrli so:

V bolnišnici:

8. junija. Jera Köstner, perica, 50 let, pyaemie.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	73.44	22.4	zm. zap.	del. jasno	
10. 2. u. pop.	73.40	25.4	mz. jzapad	jasno	0.00
9. u. zveč.	73.46	17.6	"	oblačno	
Srednja temperatura 19.5°, za 1.2° nad normalom					

Dunajska borza.

(Telegrafirano poročilo.)

11. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	gl.	60	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16%	92	"	45	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	"	75	"
Papirna renta, davka prosta	102	"	45	"
Akcije avstr.-ogerske banke	1013	"	—	"
Kreditne akcije	300	"	75	"
London	117	"	05	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	25	"
Cesarski cekini	5	"	53	"
Nemške marke	57	"	20	"

Prošnja.

Vsled dovoljenja visoke c. kr. deželne vlade z dne 29. maja 1891. l. št. 6225, vsja si podpisani odbor izdati nastopno okrožnico.

Bivši vojni tovariši iz let 1848, 1849, 1859, 1864, 1866 in 1878., ki so se dne 26. aprila 1891 bili mnogobrojno zbrali v mestni dvorani v Ljubljani na poziv kranjskega vojaškega veteranskega kora, da se dogovore, kako je pokazati patrijotizem in pijeteto, povodom petindvajsetletnega dne bitve pri Kustoci, sklenili so bili jednoglasno, hrabrim sinovom kranjske dežele, ki so pali dne 25. junija 1866 v bitvi pri Kustoci, postaviti se v parku nove vojašnice v Ljubljani častni spomenik, na katerem bodo označena vsa njih imena.

S tem spomenikom poravnal se bode del častnega dolga, katerega smo dolžni spominu naših hrabrih deželnih sinov in izvršitev te naloge izročila se je odboru iz dvanaest članov.

Odbor je prepričan, da bode ponos domovine na svoje hrabre pradede, na svoje hrabre in junaške sinove, kateri so skozi šeststo let junaško braneč slavo in čast domovine krvaveli na mnogobrojnih bojiščih in kazali neomajljivo zvestobo in udanost do najvišje cesarske rodovine, njih ljubezen in požrtvovalnost do domovine zapečatili z junaško smrtjo, izbujal in ohranjal v vseh patrijotičnih srcih, — najčistejša čustva hvaležnega in ljubeznipolnega spominjevanja (nad 200) junaških sinov palih pri Kustoci, dne 24. junija 1866, ali pa v tej bitvi prizadetih teških ranah umrlih.

Častni spomenik bode kazal, da domovina časti vrlega in hrabrega častnika, vrlega in hrabrega vojaka, in potomcem hrani njih imena, da jih časte in da njih dela posnemajo.

Odbor obrača se torej, da izpolni prevzeto dolžnost, polen zaupanja v neomajljivo domoljubje in v

najpopolnejšem prepričanju, da bode ta poziv, prihajajoč od srca, našel pot v srce vsakega domoljuba in v srce vsake v domovinski ljubezni navdušene blage domoljubke, in prosí doneskov za častni spomenik, ki se postavi junakom padlim pri Kustoci.

Imena darovalcev in darovi objavili se bodo v ljubljanskem uradnem listu in od odbora potrdili.

Darila v Ljubljani prevzamejo se v prodajalnicah gosp. Jakoba Čik-a, Mestni trg št. 9, in g. Ivana Föderl-a, Lingerjeve ulice št. 5.

Božji blagoslov vladaj nad tem patrijotičnim podjetjem, posvečenim hvaležnemu in ljubeznipolnemu spominu!

Bog ohrani našega ljubljenelega cesarja Franca Jožefa I.!

V Ljubljani, dne 4. junija 1891.

Odbor v proslavo petindvajsetletnice bitke pri Kustoci.

Ivan Föderl, hišni posestnik in pekovski mojster, predsednik; Ferko Pfeifer, deželni oficijal, prvi podpredsednik; Juraj Mihalič, magistratni koncipist in poveljnik veteranskega kora, drugi podpredsednik; Albin Arko, žurnalist, tajnik; Ivan Celešnik, c. kr. sodnijski kancelist; Josip Petrič, c. kr. deželne vlade oficijal; Fran Marouth, črkostavec; Viljem Bischof, pomočni uradnik in adjutant veteranskega kora; Stefan Franzot, hišni posestnik in odbornik veteranskega kora; Albert Pogačnik, c. kr. sodnijski kancelist in posestnik; Ivan Skube, veteranskega kora računovodja; Alojzij Schafenrath, c. kr. rudarski kancelist v pokolu in namestnik poveljnika veteranskega kora.

Zahvala.

Za obilno skazano sočutje povodom boleznih in smrti prelube matere moje, posebno pa za tako številno častno udeležbo o njenem pogrebu, dovolim si tem potom spoštljivo vsem p. n. gg. udeležencem v svojem in sestre svoje imenu najtoplejšo, srčno hvalo izreči.

V Ljubljani, dne 11. junija 1891.

Josip Smrekar,

profesor bogoslovja.

(1)

Ravnokar je izšla v novi kaj lični izdaji molitvena knjižica z naslovom:

Stežica v nebesa.

Bukvice
pridnim otrokom
mesto podobice.

Izdala in založila
J. in Z.

Četrtni tatis.

Radi primerne vsebine za otroke res kaj prikladna knjižica velja pol trdo vezana samo 10 kr. komad. Dobiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Sargova glicerina zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav prilično na popotovanjih. Dišeče okrepčevalno.

Neškodljivo celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspehom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr.

(35)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.